

15
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΟΥΡΑΚΗΣ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΕΒ Ι, 15/1970

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-6 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Ν. Σιταβός.....
(πλαισιότερον ὄνομα: Βισαρίτσα...), Ἐπαρχίας Λοζιάνας.....
Νομοῦ Εὐβοίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἐμμανουὴλ
Πωσιρίδου... ἐπάγγελμα Δημοδιδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ν. Σιταβός.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 9.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γεωργίας... Φερχερός.....

ἡλικία... 72... γραμματικαὶ γνώσεις Β' Δημοτικοῦ.....
τόπος καταγωγῆς Κρνονερίτσα.....

Λοζιάνας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; Ὅλαι αἱ ἀγροτικαὶ περιοχαὶ.....
προωρίζοντο διὰ σπορὰν.....
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; Ὁχι, ἀλλὰ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
εἰς γαιοκτῆμονας Ἕλληνας.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; Ὁχι. διανέμεται αὐτὴ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων.....
αὐτοῦ.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ὅχι καὶ ἀμφοτέρω*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναί*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Ἄλλοι ὡς ἄτομα καὶ ἄλλοι μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειαν*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.) *Κολληγοί* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ... *Μεινενεκαίμη*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *εἰς εἶδος*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ναί* ... *Προήρχοντο αὐτοὶ ὡς γύρω χωριά. ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Τὸ ἡμερομίσθιον αὐτοὶ ἐλάμβανον εἰς ἄλλοτε*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ναί*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζώϊκην κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; .....

Ἐλυθαίνοντο τὰ χωράφια με ζώϊκην κόπρον, με τὸ καύσιμο τῶν παραμῶν καὶ τῶν θάμνων. -

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Τ.δ. 1932 .....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τ.δ. 1915. τ.δ. 6.18.1948 ἄροτρον καὶ αὐτὸ τ.δ. 1938 ἡ γεωργικὴ μηχανή .....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Ἐκ τῆς βιομηχανίας τοῦ Παναγιώτη τ.δ. μονόπτερο.

Κατεσκευάσθη τὸ αὐτὸ ἀπὸ βιομηχανίας βινατσίου

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

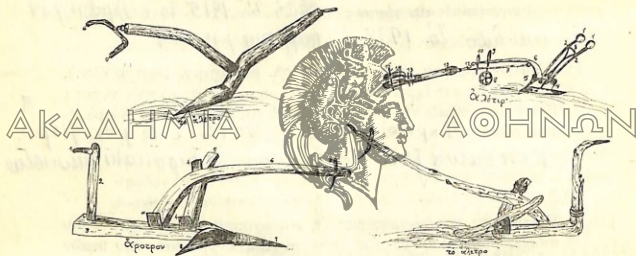
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἀπὸ τ.δ. 1949 .....
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ Ἀπὸ τ.δ. 1957 .....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματίων) *Ἀπο' 20' 1957*...

5) Μηχανή άλωνισμού *Ἀπο' 20' 1936*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Τὸ ξύλινον ἄροτρον 20' μαλεβευέσεν ὁ ἴδιος ὁ γεωργός*.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο μιᾶς μορφῆς
τοῦ τοῦ ὅτι ἐπερισχὴ δὲν ἔχει περὶ αὐτὴν ἐξήγησιν.

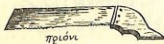
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Τριγωνιό...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ ξύλου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.)

Τὸ βυθισθῆναι τοῦ βρεμνοῦ, τοῦ πριβέλι (ἀρίδι)
... ξυλοφαῖ... ἀρνάρι (αἷμα) καὶ ἡ ἐρίλα (μοχλὶς ποθῆ)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) ; βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος... *Βο. ἐδ., ἵππων, ἡμίων.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Ἐχρησιμοποιοῦντο (2) ζῶα ἀπ' αὐτοῦ. ἓν (1)*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Ναι

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *ζυγός, ζεύλα, μὲν ζεύλι.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Λοῦρα.*

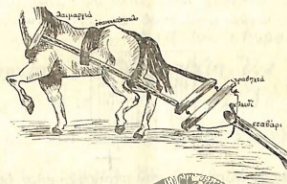
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ;

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευὴν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... *Παιμαρξιά, ἀλνέιδες*.....

..... *δοξατζόβλα (τραβιχλά) υγιεινὴ*.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας *Ὁργάνει ὁ ἰδιοκτήτης*.....

ἤ λ. ο. ἔργαζται.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Βάθουν ἀρῶλα τὰ τραβιχλά εἰς τὸ ἄροτρον, καλοφιν βάθουν τὰ παιμαρξιά μετὰ τὰς ἀλνέιδες*.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία) *Ὁ γεωργὸς τὰ κατευθύνει μετὰ σχοινί. Φοινεῖται δὲ μετὰ τοῦ ἄροτρον καὶ καλοφινάει*.....

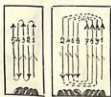

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

...Ὁργώνεται τὸ χωράφι καὶ με τῶν δύο τρόπων:

...Περὶ 660 ἑκατ. περίφ. περιφερειῶν.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν ᾧ χρήσις εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίδες, ντάμιες, σιασιές, μεσοβράδες κ.λ.π.); Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα γίνεται δύο μὲν

ἐξ ἐμπορίδων.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; ...Ναί.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; .....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάφορις τῶν αὐλάκων με τὸ ὕψος: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ...Πλάγιως.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... Εἰς τὰ ὀργώματα ὁπώρα γίνεται ἢ...
Χρήσις αὐτῆς .....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Εἰς τὴν ὁπώραν τὸ δημητριακὸν ἐχέοντο δύο ὀργώματα. Ἐν τῇ ἀνοιξίᾳ καὶ ἓνα μετὰ τὰ φθινοπρόσια. Τὸ φθινό ἐλέγετο ξερὸ ὄργωμα καὶ τὸ δεύτερον διβόλισμα. Σήμερον γίνεται μόνον ἓνα ὄργωμα καὶ αὐτὸ τὸ καλοκαίρι ἢ ἐπὶ ἀρχῇ Σεπτεμβρίου μετὰ τὸν ξερὸν καὶ λέγεται ξερὸ ὄργωμα.
- 2) Διὰ τὸ φύτευμά κηπευτικῶν. (Ἀπαιτῆσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Εἰς τὸ φύτευμα κηπευτικῶν γίνονται ἐπὶ δύο ὀργώματα. Ἐν ξερὸ ὄργωμα καὶ ἓνα διβόλισμα

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐπὶ ἓνα ἔτος, ὅταν ἐπὶ δύο ἢ τρία ἔτη.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν, κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Εἰς τὸν σίτον τὰ κηπευτικὰ καὶ ἀραβοσίτον γίνονται δύο ὀργώματα διὰ τὰ ψυχανθῶν καὶ ἐμπροσθὶ ἓνα

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; Χρησιμεύονται δισὰ καὶ ὁπώραν τὸ δισάκι .....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Κουφὰρ. γουν. το. χόρτα*

καὶ το. χαῖμα. ἀπὸ το. ἄρσενον. μέ. ἕνα. ἐργαλείον. ποῦ. γέχειται. ἀ. ζαῖ. τοῦτο εἶναι. ἕνα. ζύχο. ἴδιον. ποῦ. εἰς. ἄμυν. ἔχει. μία. εὐθερίνα. ἀπὸ. καὶ. σχηματίζει. ὁρμὴν γυνία. —

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρισμα, διβόλισμα); *Γίνεσθαι. μετὰ. τὴν. ἐπορὰ. το. ἐβαρύνε-μα. Ἀλλοτε. γίνεσθαι. μετὰ. τὸ. ὄργωμα. δι. τοῦ. ἰ. ἑ. μα. καὶ. μετὰ. τὴν. ἐπορὰ.*

3) Ἡ σκάφη μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

« Η γυνίκα σου ἢ ὁ παῖδί σου ἢ ὁ ἐργάτης σου. ἔχ.η. .... »

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ....

« Τὰ χωράφια ποὺ καλλιεργοῦντο με ὀσπρία ἀπὸ τὸν πατέρα μου καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα μου. .... »

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ....

« Καλλιεργοῦντο με ὀσπρία (ρόβη, σανόν, τριφύλλι) καὶ χωράφια ποὺ εἶχαν παρμένα με ἀπὸ τὸν πατέρα μου. .... »

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ....

« Τὰ γεωμήλα φυτεύονται εἰς αὐλάκια ποὺ αὐτοὶ ποιοῦν με ὁ πατέρας μου ἢ με ὁ πατέρας μου. .... »

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα; (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) *οἱ βιβροναλο βενελοιοι.* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς
χειρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) *τὰ δημητριακα φαντοτε. ἐπερί ζῶτω
με. δρεπάνι. ἐνὼ ἐπὶ ρεβιθία, ἐπὶ ραβόλια, οἱ φανός. δι' ἐπερί ζώ-
ωων. -*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὅ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σικάλις κλπ. *τὰ δημητριακα ἐπερί ζῶται. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους
ἐπὶ ὕψος ἀπὸ 20-40 ἐπὶ τοῦ κέρου.* .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἐλαχύν.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχίαι,
πιάσματα, χειριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα; *οἱ ἴδιοι. οἱ ἐπερί εἶναι. ἀποθετουν.
ἐπὶ δράγματα. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐπὶ ἕνα μέρος πολλὰ
(5-6) δράγματα.* .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *τὰ δράγματα.
τοῦτο δειλὸν ναι. (5-6) μαζί, αἱ δι' ἀπὸ αἱ τῶν
ἐλαχύν. εὐρίσκονται. πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.* .....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Λέγονται χερσὶ βόλα.*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἦρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ;

*Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Σὲς ἐπὶ
τὸ ἀγρίον γυναῖκες.*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *Ἡμεῖς βοῦν με ἡμε-
ρομισθιο ἢ καὶ κατ' αὐτομωθον. Τὸ ἡμε-
ρομισθιον ἦτο μετὰ παροχῇ φαγητοῦ.*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Φοροῦσαν ἐς τὴν
ἀριστερὰν χεῖρα καὶ τὴν δεξιὰν. Σὲς ἐμὲναι.
τὴν ἀριστερὰν ἡμέραν. φοροῦσαν ἐς τὴν μέσην
ὡκατιὰ. ὡκατιὰ τὴν.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *Ναι.*

Δὲν ἀρχίζει ὁ θερισμός τῆς Τρίτης.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Τραγουδοῦν διαφο-*

*ρα τραγούδια ἐπὶ τῷ ἀγρίῳ δημόσιῳ,
π.χ. οὐ Γιαννῶν καὶ Παγώνων.*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἐθιμικόν. *Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ ἀφήνουν εἰς τὴν ἀγρὴν τοῦ χωραγιοῦ ἓνα μέρος ἀθέριστον. Αὐτὸ πλέκουν αὐτοὶ οἱ αὐτοὶ.*

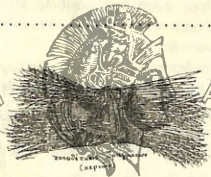
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέραις ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Τὰ δεμάτιασμα γίνονται ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸν βρόχον τοῦ δένει ὁ θεριθῆς αὐτοῦ
καὶ ἴδια καὶ βρόχους, πού λείγονται δέματα.
Μερικεῖς φορές... εἰς χεριές εἰς δένομεναι καὶ
μὲ βοῦρχα ὅταν βέλαια καὶ βρόχους εἶναι
χρυσά. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον, συγκεντρώνονται 6-8 μάλιστα εἰς αὐτὸ μέρος, ὅπου
λείγονται γορζυμάλα.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Η καλλιέργεια τῶν παλιὰς ἀρχιε ἀπὸ τὸ 1940. Τὸ φύτευμα γίνεται δύο φορές τὸ χρόνο ο ἵλοι, τὴν Ἀνοιξὶ καὶ τὸ Φθινόπωρο.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *Τὸ βγάλισιμο τῶν γεωμήλων γίνεται μὲ... σκαπάνη καὶ μὲ ἄροτρο.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκου); Ἐὰν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἐσυνθίζετο καὶ συνθίζεται ἡ διατροφή τῶν ζώων μὲ ξηρὰ χόρτα (σανόν, τριφύλλι, βίκου).*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόρσαν κ.ἄ.). *Ἐθερίζετο τὸν μῆνα Μαΐου μὲ δρέπανον*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας). *καὶ μὲ... τὸ βάλ.*

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) διὰ τὸ δέξασθαι τὸν χώρον ἐκρη-
γνισμοῦ εἶναι ἢ καὶ οὐκ.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. Τ. Α. ...

δεμάτια μετεφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸν τόπον; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Θεμελιώδης.

Ἡ δὲ τοποθέτησις γίνεται εἰς τὸ χωράφι καὶ ἐκείνῃ.
διὰ τὴν γλῶσσαν ἐκείνην.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλωνι; Ἀνεκαθεν ὑπῆρχε.

ἐκείνῃ.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Ἐξω τοῦ χωρίου.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σὶς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἀνήκει εἰς περισσότερας οἰκογενείας. καὶ ὅ-
τε χρηθιμολογῶν σὺν μετ' ἑτέρων.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχεται
ἀπὸ 12 τοῦ τυγίου καὶ λήγει ἀπὸ 20 τοῦ ἀγνίου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Χωματολωνα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

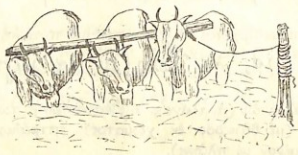
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἐτὸς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων).. Τροπὴ ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ
ἐκτελεσθῆναι ἀπὸ 12 τοῦ τυγίου μετ' ἑτέρων 26 αἰθρ. βου-
λοῦνται καὶ ὅτε ἀμύνει εἶναι ἔλσιμο. —

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; 11 τοῦ προετοιμασθῆ-
ναι τοῦ ἀλωνιοῦ γίνεσθαι ἀπὸ 10 ἡμέρας.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Τοιοδελεῖται διὰ δεικνύει ὀρθία γύρω αὐτοῦ τοῦ
χερό.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιστου ἐλάτιος στῦλος, ἔξωθεν δυο μέτρων (καλούμενος στηλέας,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν ζώων, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τοιοδελεῖται. εἰ. διὰ μέσον τοῦ ἀλωναίου. β. ὡς μακρὸν
μῆκος. ὡς χερό. καὶ ὡς διὰ νὰ κούει. διὰ τῶν μέ. ὡς κοινί
αὐτοῦ. ὡς... ὡς... ὡς... ὡς... ὡς... ὡς... ὡς...
πῶς.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴν περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

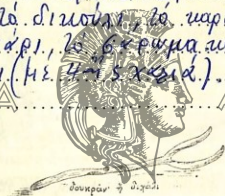
Ἀρχίζει ἀπὸ τῆν 10^{ην} πρωῒν καὶ δια-
κόπτεται τὴν 5^{ην} ὅπου γενναζενὴν ..
.....
.....
.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράν κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

Τὸ ἐν χρυβεῖ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον
εἶναι τὸ δικούλι, τὸ παρῶν οἶ, τὸ ξύλι-
νον ξυλᾶρι, τὸ σκρῶμα καὶ τὸ βιδερνιόν
φουρνι (ἢ 4 καὶ 5 καὶ 6).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; .....

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλων-
ισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικούλι
ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τοῦ ἄλωνος
στάχους.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μήκος εἶχε καὶ ποῖα ἦ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). .....

Ἡ ἀλωνόβερρα διὰ τὸ κτύπημα τοῦ ζώου
ἔχει καὶ καμπύλινον ..
.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποία δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.). *Η. χρῆ. β. τοῦ κοπ. ἄν. σου*
ἐξ. ἰ. ν. ἐβ. δι. δ. λίν. φαμιν. καί. λόν. ἀραβόβ. λον

κόπανος στρουγγιός

ξύλο κοπανιού διὰ τὸ κοπάνερα
 μικρὸν αὐτοῦ δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν; *οἱ μικρογεωργοί. ἀνελάμβανον. το.*
ἔργον. μετὰ. ἀπρ. ὠπα. τῶν οἰκογενεῶν. ἰν.
ἐνν. οἱ μεγαλογεωργοί. μετὰ. ἀπρ. ὠπα.
ἐπ'. ἀμοι. β. ἡ.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *Καὶ ὁ τοῦ κοπάνισμα ἔχ' ἔχοντο ἀρισμένα δίστιχα π.χ. ὁ. εἰ. ὦπ!*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Ἡ χρ. 4. 3. ὦ. ἀγωνιστική μηχανή ἐχ' ἔχοντο 1935 καὶ ἡν. ἀγωνιστική μηχανή*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.. *Οἱ ἀγωνισμένοι βελχύνει*

λέγονται λειῶμα καὶ σωρεῖται ὁ λειῶμα μέ. ὁ. ζυχνία φυνάρι ἢ μέ. ὁ. γλεβερο...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ἡ δ. χ. μα. ἰ. φ. -*
μενος βωρὸς εἷχει δ. χ. ἡ μα. ἐπὶ μυχμοῖς καὶ
πείθειται χαμνί. Καρφώνεται δὲ ἐξ ὧν οὐδὲ
βωρὸς τοῦ παρῳδοῦ ἰ. καὶ τοῦ γυνάρι.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. ....
Τὸ ἀνέμισμα γίνεται μὲ τοῦ παρῳδοῦ ἰ.
καὶ μὲ τοῦ ξύλινου γυνάρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Ἀμφότεροι γι. χν. ἰ. φ. ἰ.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;
Τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων πείθειται πείθειται
καὶ κόμπια καὶ κόμπια. Οὐ παρῳδοῦ ἰ. φ. ἰ.
καὶ κόμπια γυνάρι.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἄνωτέρω, ἁλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο . Τ. Α. . ξ. α. α. γ. ν. ι. β. ρ. α. . γ. ν. β. α. . μ. ε. ν. ο. ν. .
 ε. ι. . λ. ο. ν. ε. τ. λ. ο. ν. . —

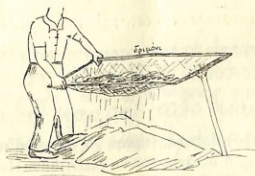
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

μετὰ τὸ λ. χ. ν. ι. β. ρ. α. τὰ παραμείναντα κόμψια
 χωρίζονται μετὰ τὸ δερμόνι ἢ τὸ κοβινο.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογράφησατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .

Κουά. λιν. ὠρεν.
 λιν. λιν. ὠρεν. αὐτομαυρά νοτλα. ὑπό φυ-
 ναι μὲν καὶ διὰ. βαρὺ ὄρον. αἱ ξέναι ὕλαι.

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ὁ καρπὸς σωρεύεται
 μὲ. λιν. ὠρεν. εἰς σωρόν. χαράσσεται σταυ-
 ρὸς καὶ ἐμπτηγνύεται εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ
 σωροῦ. λιν. ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος.

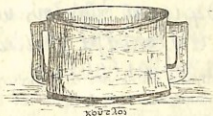
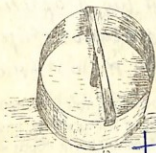
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

... τοῦ βύθου, εἰς ὑψὺς π.χ. π. ἐξήντε το βίβλο
... μ. βουαίσι. πού συγίφε. 12 οὐκ ὀδεα. Εἰς τὸ δοχεῖον
... ἔρχετο ὁ δωματιεύς καὶ ἔπαιρνε τὰ δωματιεύματα (βουαί)

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ κυρτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν).

... ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς
... τὸ ἁλώνι εἶναι : τὸ παπαδιάτικο, τὸ ἀγροφυ-
... λακιάτικο καὶ τὸ ἀλωνιάτικο.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς, εἰς ἀκαστὴν περίπτωσιν τὰς σχετι-

... καὶ συνηθείας) ... ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἀποθηκεύετο εἰς
... δοχεῖα καὶ μετὰ ταῦτα ἀποθηκεύετο.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τὸ ἄχυρον αὐδοῦν μείλει
 εἰ ἀχυρῶνες ἢ καρύβες.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ....

Παραϊόγιστον ἐχίνετο κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θέρεισμον αὐτοῦ καρυτέρων. ἑτάχυν. ἑήμερον
 ἢ διατομή γίνεσθαι μετὰ τὸ ἑλάνισμα/ἢ
 τὸ ἑλάνισμα.....

- 6) Μήπως οὔτω γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ναί.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ἑλάνισμα
 φυλάττειν... ἑλάνισμα ἢ καὶ δύο ἑλάνισμα.....

Δ'. ΕΘΗΣΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀνάμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὸ ἀνάμμα φωτιάς γίνεσθαι τὸ ἑλάνισμα
 τῆς 23^{ης} Ἰουνίου παραμονὴ εἰς ἑορτὴς τοῦ
 ἁγίου Ἰωάννου (ἢ Ριζανᾶ).....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

ἀφανός

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

ἀνάωλον καὶ πυράν παῖδι ἄ.

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αὐ ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

Ἡ φωτιά ἀνάπτει με ἄχυρα καὶ ὄφθαλμοὺς
καίρου καὶ ὁ ἀλόνι καὶ καίουν τὸ βλεφάρ
καὶ πυρπολῶν

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκεντρώσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑόρτια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Οἱ νέοι περὶ τὴν πυράν καὶ τὸν ἄλόνι καὶ καίουν τὸ βλεφάρ.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) ... ΧΙ .....

.....

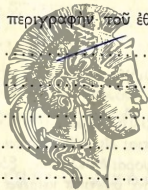
.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....

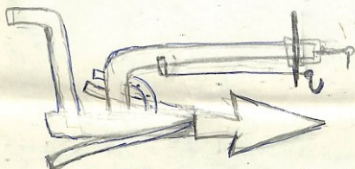
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

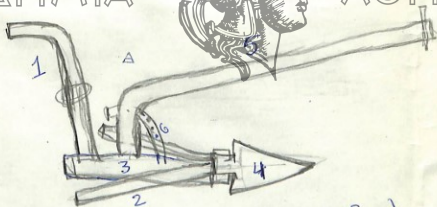

Ξυλάγειρον διὰ ἄλογα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(Ξυλάγειρον διὰ θόδια)

ονοματολογία

1) οὐρά

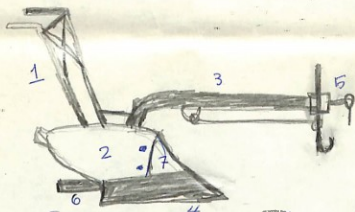
2) γαζερὰ

3) κοινωύρι

4) ὄνι

5) βλαβάρι (φωτό)

6) σπριγμα.

(Τό σιδεράκι)
Ὀνοματολογία

1) γαβιά

2) Γαβιά

3) Γαβιά

4) γαβιά

5) Γαβιά (γαβιά)

6) Γαβιά

7) γαβιά

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Περιγραφή

Τοῦ Γεωργίου Βίου, ἀπὸ τοῦ 1920
παὶ μέχρι σήμερα. Τοῦ καρίου Ν. Σινάου
(Βιογρίτης) - Γενέας. Εὐβολας.

(Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ 1-6 Φεβρουαρίου 1970)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἐν Α. Σινάου τῇ 7^ῃ Φεβρουαρίου 1970
Ἰ. Σινάου
Ἰ. Σινάου

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Περιγραφή

Τῷ γεωργικῷ βίῳ αὐτῷ τῇ προετοιμασίᾳ μέχρι τοῦ δεκαπενθήμερου καὶ τῇ ἀποδυνάμει αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ μέχρι σήμερα.

Α'. Προετοιμασίαι διὰ τὴν ὁπώραν.

Πρὸ τῇ ὁπορείᾳ καὶ συγκεντρωμένα αὐτῷ 1^ῃ Σεπτεμβρίου οἱ γεωργοὶ ἀποσχολεῖται μὲ τὰς ἐξῆς ἐργασίας: Ἐδαμνῶν καὶ χωράγια, ἔλαιαν τὴν παρामी καὶ καὶ ἐλάδων μὲ φῶν τὴν πόσιν.

Μετὰ αὐτὸ καὶ ἀπλωθρόχια ἀρχίζε τὸ ἀπὸ τὸ ὄργωμα. Ἐπαύριζαν τὸν σπόρον αὐτῇ τὴν ἡμέραν καὶ τὸν ἐλατῶσαν.

Κατὰ τὰ ὄργωματα ἐχρησιμοποιοῦν τὸ μονόζιγον διδιδράζον (τὸ γινώσκον τὸ ὄργωμά του).

Αὐτῇ 1^ῃ Νοεμβρίου ἀρχίζε τὴν ὁπώραν καὶ ἔρχε ἀπὸ τῆς ἑσπέρης ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁπορείας. Ἐν τῇ ὁπορείᾳ ἐχρησιμοποιοῦν τὸ ζυγάδιον, ὅπου αὐτὸ εἶχε τὴν ἰδιότητα τὴν ὁπορείαν τὸ γινώσκον καὶ τὸν πόσιν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

Αὐτὸ καὶ 1935 μέχρι καὶ 1950 ἐχρησιμοποιοῦν τὴν ὁπώραν μηχανὴν τὴν ὁποίαν ἔθεσαν 2 ἄνθρωποι. Ἐπίσης ἔρχε καὶ τὸν πόσιν τῶν χωραφῶν μὲ χυμὰ καὶ ὁποίαν ἐδαμνῶν καὶ ἐπιδάμνῶν (Γράβωρον, Καλὸν-Ἀμυνῶν, Νίτρον.)

Αὐτὸ καὶ 1952 καὶ ὁποίαν γίνονται μὲ τὴν ὁποίαν καὶ τὴν ὁποίαν ἐξ καὶ ἀπὸ τῆς καὶ ὁ σπόρος ἐκτελεσθῆναι μὲ διδιδράζον καὶ μὲ τὴν ὁποίαν ἐκτελεσθῆναι.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐγίνετο τὸ βοτάνισμα τῶν χωραφῶν αὐτῇ τὰ διδιδράζον καὶ τὸν πόσιν (Ζιζάνια). Μετὰ αὐτὸ καὶ 1935 καὶ μέχρι καὶ 1952 ἐγίνετο τὸ βοτάνισμα τῶν χωραφῶν. Ἐν τῇ γίνετο ὁ χυμὸς τῶν χωραφῶν μὲ φάρμακα Ζιζανιοκτόνα, ποὺ ἀπορροφῶνται αὐτὸ καὶ τὴν Α.Τ. Ἐκτελεσθῆναι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Β'. Θερσίεμος:

Ο θερσίεμος ξεκίνησε μέχρι το 1954 με όδοντωτά δρεπάνια. Είς το θερσίεμόν έλθονταν μέρες άνδρες και γυναίκες. Η δέ έναρξις ξεκίνησε κατ' έξαι τας ημέρας ωλήν τω τριήκι διότι τών έθνησύναν ως καλαραμένν. Απώ τό έτος 1954 και έννυνθεν ο θερσίεμος γίνεται με θερσίεμιά μηχανάς προκειμένον να εξαγάχουν άχυρο και με θερσίεμας και (κομωίνες).

Οι ίδιοι οί θερσίεμοι και αι θερσίεμαι έδιναν τό δράχματα (δραχμές) 6ς κερόβολα από δίματα βιλαρισί ή βρώμης άναρ-
χης, και τό λουδοβούσαν τρία κερόβολα μαζί, από
αέχονται χειμάρια. Υότερα από 3-4 ημέρας ήρχιζε
τό δέδιμο τών κερόβολων, διότι διότι με δίματα βιλαρισί
ή βρώμης ή με επάρτα έπάρτα απόλυται από 6
κερόβολα μαζί. Το δέδιμο τών διησυνών γίνεται από
έργον με έργον και με έργον. Το θερσίεμα
έβλεπαν ες τό χωράφ ές έργον. έργον. έργον. έργον. έργον.
- έργον. έργον. έργον. έργον. έργον. έργον. έργον. έργον.
Καλούν τό μοναστήριον ες τό έργον και τό έργον ές έργον.
Αίνον δέ ες τό έργον ές έργον ές έργον. έργον. έργον.
Διά να μιν βρέχυνται τό έργον από τών βροχή.

Γ'. Αθωνιέμος:

Ες το άθωνιέμόν οι γεωργοί έναμνον κορμηλιά,
δυσκοι έφαινον τινούσαν 15-20 κορμηλι γεωργοί.
Όταν έφαινον να άθωνιέμον ένας γεωργός, έφαινε καθε
κορμηλιάς τό έργο του, τό διμολι του και έφαινε ες
τό έργον. Έφαινε καθε 2ς 9 ή άρα έφαινε 20 έργο
ες τό έργον (κερτινός έργον τών άθωνιέμον) με έργον
από τό έργον και έφαινε έργον έργον έργον έργον.
μας τών έργον με έργον έργον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Είς τὰς 10 τὸ ὄψωι ἔγινετο μία ἀνάστασις, ὅπου ἡ νομομαρὰ τοῦ γωργίου τὸν ἐπρόθερνε οὐ τοῦ ζεῦστος, καὶ κομπομαρὰ καὶ λανδροχίτη πᾶσι ἡ ἐργασία μέχρι τὸ μεσημέρι. Κατὰ τὸ μεσημέρι ἔσβηνετο ὡχρὸνιο γαμλὸ εἰς τὸ δῶνι, ὅπου ἔλρχαν ὄροι οἱ συμμελασχύνη εἰς δῶνιωμα. Ὁ δῶνιωμας διαρῶς γε σχεδόν ἕνα μῦνα. Μετὰ ἔγινετο τὸ μάφεμα τοῦ χειμῶνα εἰς στενόμαυρο σῶρο πού ἔχενετο γαμλὸ. μετὰ τὸ γύσημα τοῦ ἀνέμου ἤρχιτο τὸ λανδροχίτη (λάντρισμα) μετὰ τὸ παρῶσιον (λάντρισμα γαμλὸ).

Ἀπὸ τοῦ 1928-1935 τὸ λάντρισμα ἔγινετο μετὰ καὶ λάντρι-βουκαὶ μηχαναὶ χειρομηνήτους.

Ἀπὸ τοῦ 1935 γίνετο δῶνιωμας μετὰ δῶνιωμας μηχαναὶ (παρόφι).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΙΝ

μετὰ τὸ λανδροχίτη πᾶσι ὁ ἐπιστάτης καὶ ἐργαζιτο
 ὁ σῶρος. καὶ τὸν σῶρον τὸν λαὸν τὸν σῶρον
 ἱπποδῶν: τὸ ἀποφασιστικὸν, τὸ παρῶσιον καὶ τὸ δῶνι-
 νιδῶν καὶ ἡ δῶνι. ὅπου ἤρχετο ὁ ἐπιστάτης καὶ
 ἔδωκεν τὸ δῶνιωμα (τὰ χωράγια τὰ ἐπιστάτης καὶ
 μετὰ καὶ ἡ ἱπποδῶν). Ὡς μονάδα μετρήσεως εἶχον
 τὸ μετριοῦν πού ἦν 12 δῶνι. μετὰ τὸ μετριοῦν
 ὁ παρῶς μετρήετο εἰς τὸ ἐπὶ καὶ ἀποδυνάμειο εἰς
 λάντρισμα δοχεῖα πού λεγόταν ἀμυδάρια. —

Ν. ΣΙΝΑΒΟΣ - ΤΕΤΙΛΙΑΣ

- Πληροφόρηται γωργός: Γεώργιος Φεγγερὸς ἐτῶ 72.
- Ἐγεννήθη εἰς Κρονερίτων Τετῶν τὸ ἔτος 1898
- Ἐχρημάτισεν τὸ ἔτος 1912 εἰς Ν. ΣΙΝΑΒΟΝ - Τετῶν
- Γραμματικαὶ γνώσεις Β'. Δημοτικῶν.
- (Ἐμμανουὴλ Τσιανίδης, διδάσκαλος)
- Ἡ συλλογὴ αὐτῆς ἔγινετο ἀπὸ τῶν 1-6 Φεβρουαρίου 1970)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Περιγραφή

Του γεωργικού βίου από τὴν προετοιμασίαν μέχρι
τοῦ ἀγνισμοῦ καὶ τῆς ἀποδοτικῆς εἰς τὸ 1922.

Α' Προετοιμασία διὰ τὴν ἐπορὰν

Οἱ γεωργοὶ ἀπὸ τῆς ἐπορῆς ἀντιλαμβάνονται μὲ
τὰς ἐξῆς ἐργασίας: ὁρίζουσιν τὰ χωράφια καὶ ἐξο-
δαίνουν μὲ ψυγνὸν ὕδρον. Καὶ μετὰ τὰ ἀρρωλοβόρια
ἀρχίζουν τὰ ὀργώματα μὲ ψυγνὸν, ὑψηλὰ μὲ βόδια.

Καὶ τὰ ὀργώματα ἐκτελεστοῦν μόνον ἐν τῇ ζυγαίᾳ.
Τὸ ὅποσον κατεβυλάσθω μόνον τὸν, ἀπὸ τῆς ἐπορῆς
(ὕψους) ἀπὸ τὴν ἐπείκουσιν οἱ εἰδυροὶ κατασκευάζονται

Ἔνα μὲν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς ἐκτελεστοῦν τὸν ἐπὶ τὸν ἀπὸ
τὰς ξένας ὕψους μὲ τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς. Καὶ ἀπὸ τῆς 1^{ης} πορ-
βόριον ἀρχίζει ἡ ἐπορὰ τῆς ἐπὶ τῆς ἐπορῆς καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ἐπορῆς ἐκτε-
λεστοῦν μὲ τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ

Τὰ ἐπὶ τῆς ἐπορῆς ἐκτελεστοῦν μὲ τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς
ἐργασίαν, τὸ δὲ μὲν (ἐπὶ τῆς ἐπορῆς). Τὰ κτήνη ἀπὸ τῆς ἐπορῆς
τοῦ ἐκτελεστοῦν τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς.

Καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς ἐκτελεστοῦν τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς
ἀπὸ τῆς ἐπορῆς.

Β'. Θερίσμος: Ὁ θερίσμος ἀρχίζει εἰς ὁποιοδήποτε
ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος. Εἰς αὐτὴν ἐκτελεστοῦν μὲν
ἀνδρες καὶ γυναῖκες, ὡς ἐπὶ τὸ ἀπὸ τῆς ἐπορῆς καὶ
ἐκτελεστοῦν μὲ τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς ἀπὸ τῆς ἐπορῆς (ἐπὶ τῆς ἐπορῆς).

Ἐπὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἐπορῆς ἐκτελεστοῦν τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς
τῆς ἐπορῆς, διὰ τὸ ἐκτελεστοῦν τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς ἀπὸ τῆς ἐπορῆς
τὸ ὅποσον ἡλικίως: ἐπὶ τῆς ἐπορῆς καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς
να. Τὰ δὲ ὀργώματα (ἐπὶ τῆς ἐπορῆς) ἐκτελεστοῦν τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς
ἐκτελεστοῦν καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς ἀπὸ 4-5 ἡμέρας τὸν ἀπὸ τῆς ἐπορῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελάρια με σπάρτα ή με δέματα ελαφίου ή βρώμης
ή βίνας. Αλλά μελεγέροντο εις ιδιόμυλα αλώνια
τα ό ποδα ήσαν αμυβίον του επιζωύ.

Γ. Αλγυνι σμός: Ο αλγυνισμός άρχιζε τον Τούλιο
και έδινε ωρεί τα μέσα Αλγυνίου.

Όταν έέρωναν τα ελάκια εις τό δαύνι, μετά έφεναν
τα βόδια εις τό νουμνι (δουμνα), ότι ήσαν αμυβί-
μην εις τήν νάω επιγάνειαν με πωλείει άίτρε
(ελευνταρόωτρες) ανιβαιναν εις τήν δουμνας και
ένεικτο εις τήν πύλιν του βόδιου κυμνίως, μέχρις ότου
αλωνισθών τα ελάκια, δια γίνη τό μάζαμα (χειώμα)

Αποσούτως έμαίνε ο ιδιόμυλος τό χειώμα με τό ζυγι-
νο γυάρι και τήν επάμην άρχιζε τό χιχνισμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΙΝΩΝ

Τό ζανέκισμα (χηνέκισμα) έφινε με τό ζυγινό γυάρι
υπό τα ιδιόμυλα και έπαιον τα παδάρια με τό βιζέρι
και τό μαράδα με τό έφρονι.

Μετά τό παδάρια έσπο έσγραφίτελο υπό Τούρων
υπαρχών και τήν έσφισην έλάμβανεν τό δέμαλον
του σποού. Μετα ο παρτώ μελεγέρελο εις τό βιζέ
και έλωωδινέλο εις τό άμυβί. -

Ν. ΣΙΝΑΒΟΣ - Τετιάλας

Πληρογορητής γεωργός: Κυνοβρος Ζωγραφώωτας
Ετών 58: Έγεννήθη Σιναβόν-Κατωρετας-Κατωαδουλας
Μ. Αβίας.

Έγιναι ελπίδη τό έτος 1924 εις Ν. Σιναβόν-Τετιάλας
Γραμματικαί γνώσεις ... ΣΤ. Δημοσιωδ.

(Εμμανουήλ Ιωαννίδης διδασκαλός.
Η βυλλογή αύτή έγινελο από 1-6 Φεβρουαρίου 1970)